

Kaj pravi papež duhovnikom, ki se s politiko pečajo.

Jako zanimiv donesek k vprašanju, ali se sme, katoliška duhovščina v volitve vtikati, objavil škof Lacroix (r. Lakroà) iz Tarantaise na Francozi. Ta škof, ki je jako miroljubnega značaja in ne vidi rad politiziranja pri svoji duhovščini, je nedavno pri sv. očetu, papežu Piju X., v posebni audienci sprejet ter je Kristusovega naslednika med drugim tudi o tem vprašanju za mnenje in svet poslal, ker so nekateri francoski nazadnjaki ravno na kratkim trdili, da papež želi, naj se katoliška duhovščina krepko na noge stavi v volilnih bojih. Ali oče Pij X. rekel je škofu sledeče:

Škof v Kremoni (na Laškem) je previden in moder cerkveni knez. Jako hvalevredno bi bilo, ako se tudi francoski duhovniki ravnali po njegovih svetih. Ko sem bil jaz škof v Mantovi in pozneje v Benetkah, opazoval sem, da se je največ duhovnikov, ki so se pojavili med ljudstvom in duhovno, izcimilo iz volitvenih spletkarij. V takih rečeh občani jako občutljivi in ako misli duhovnik njegovo neodvisnost prezirati ter jih nagibati, da naj v volitvah ali unem smislu glasujejo, posebno pa še, ako po volitvi očita, da so „slabo“ glasovali, tedaj si mrzljivo ali nevoljo ljudstva nakoplje, kar pa v pravem duhovskem stanu neohodno močno škoduje. Samoobsebi umevno sme duhovnik svoje državljanske pravice po svoji prosti vesti izvrševati; ako pa k nesreči prišlo na misel, se v volilni boj vtikati, tedaj mora spoštovanje in priljubljenost takoj izgubiti, kar pa mora neobhodno imeti, ako hoče od svojega duhovskega delovanja kakšen sad pričakovati. Pravilo pa ne velja samo za italijansko duhovščino, temuč za duhovščino vseh dežel, v katerih je upeljana „svetna volilna pravica“.

Da je papež te besede resnično govoril, o tem ni treba dvomiti, ker je bilo to poročilo v enem cerkvenem listu natisnjeno. Kako pa je v zadevi pri nas? Ravno narobe; vse nasprotuje, kar sv. oče za pravo spozna. Dokazov imamo mnogo.

ruska med Rusi in Japonci.

Rusko vojno brodovje je že koj v začetku vojne doveliko škode. Število za boj sposobnih ladij se jako skrčilo, da Rusi niso zamogli prevažanja japonskih čet zabraniti in so se morali brezposelno v svojih pristaniščih v Port Arturju in Vladivostoku. Koj pri prvem japonskem napadu so bile ruske bojne ladje tako poškodovane, da so morale za dalje časa za boj nepripravne. To se je zgodilo pri izbruhu vojske pred Port Arturjem. Ravno dne 20. junija pa so Rusi tudi pred Čemulpom izgubili večji vojni ladji in pri različnih manjših praskah manjših. Dne 13. aprila zgubila je ruska mornar-

nica svojo največjo oklopnico „Petropawlowsk“ in ž njeno svojega vrhovnega poveljnika na morju, admiral Makarow-a. Rusi so za trdno računali, da se bode vojska na suhem odločila in sicer so upali na hitro in za Japonce prav pogubno zmago. Pa tudi v tem so se močno varali, kajti Japonci so tudi na suhem trajno napredovali ter v mnogih bitkah Ruse prav občutljivo našeskali. Najbolj trda je Rusom predla v bitkah ob reki Jalu, pri Kinčowu in pri Wafankau.

Nekoliko upanja na zmago je Rusom spet zaisvitilo, ko se je portarturški eskadri posrečilo potopiti tri japonske transportne ladje in si popraviti svoje poškodovane ladje, kar je seveda stalo mnogo truda pa tudi denarja.

Admiral Withöfft, poveljnik ruskega vojnega brodovja pred Port Arturjem, pa je rusko zaupanje v vojno srečo zopet močno omajal. Mislil je namreč, da se je podal japonski admiral Kamimura, ki ima portarturško pristanišče na morju zaprto, za wladivostoško eskadro. Dne 23. junija je odplul izpred Port Arturja na prosto morje. Imel je za vsem 25 ladij in sicer 6 oklopnice, 5 križark in 14 torpedovk. Potreboval je skoraj 2 uri predno je prišel skozi ozek vhod, ki je z položenimi minami bil okovaren. Naprej so vozile ladje z mrežami za lovljenje podmorskih min. Poveljnik japonskega brodovja je o tem ruskem gibanju hitro dobil natančno poročilo ter se takoj postavil s svojimi ladjami v bojni red in tako pričakoval rusko brodovje. Japonske ladje so se razdelile v dva oddelka, kojih eden se je Rusom navidezno umikal, drugi pa je bil skrit za otokom Gusan, kjer ga Rusi niso zapazili. Iz nepoznatih vzrokov pa so se Rusi obrnili spet proti Port Arturju, toda v pristanišče niso mogli dospeti, ker je takrat nastopil morski odtok, vhod v pristanišče pa je ondi jako plitev. Čakati so toraj morali na pritok ter so se pred vodom usidrali. To okolščino so znali Japonci pravočasno izkoristiti. Rusko ladjo „Poltawa“ so potopili, drugo vojno ladjo „Sebastopol“ pa so močno prestrelili in tudi ladjo „Diana“ so hudo poškodovali. V boj so se podale od japonske strani samo torpedovke in manjše bojne ladje, večje se boja niso udeležile.

Rusi upajo s svojo eskadro iz vzhodnega morja priti na pomoč v vzhodno Azijo, pa ta bo trebala tje kaj najmanj dva meseca; v tem času pa zna biti portarturško in wladivostoško brodovje uničeno kakor tudi trdnjava Port Artur premagana, in v tem slučaju bi tudi ta novodošla eskadra ničesar ne opravila. Japonci bi bili vsekakor v premoči, katerej se bi Rusi zaman ustavljali. Na morju bodo Rusi težko več napredovali, bojna sreča je ondi mila Japoncem, ki pa tudi znajo vsako priliko dobro izkoristiti ter ne kažejo samo čudovit pogum, temuč tudi nezaslišano predrznost in hladnokrvnost.

Na suhem se glavni armadi še vedno niste spopadli. Kakor se poroča, polastili so se dne 20. junija Japonci gorskih prelazov blizu Dalni, Fensuilin in Moduln, kar jim bode pri nadaljnjih operacijah veliko pomagalo. Prodirajočih Japoncev je baje devet divizij